

El «Quadern Central» d'aquest número 3 d'encesa literària l'hem dedicat als que, foragitats, pateixen l'oblit, als que el neguit persegueix com una ombra amarga. Aquestes pàgines estan plenes de paraules com a armes contra el desarrelament. Paraules que fan mal, però paraules lliures, solidàries, acollidores, escrites per noms propis per rescatar els noms que són oblit.

De testimonis, n'hi ha molts. En aquestes pàgines en recollim alguns, de persones anònimes que van escriure cartes o diaris per narrar la seva desgràcia i les seves esperances. Paraules que són part del fons històric del Museu Memorial de l'Exili (MUME). Paraules escrites per **Jordi i Oriol Riba**, fills de **Carles Riba**. Paraules que parlen en la llengua mare de l'argentina **María Teresa Andruetto**, per testimoniar *l'insilio*. I per buscar refugi, hi ha la creació literària de **Montserrat Bastons**. Finalment, un poema de **Montserrat Castaño** i una entrevista a **Roser Rosés**, historia viva de l'esdevenir del temps. Memòria i veus que narren la història d'una nena que es van endur a la Unió Soviètica per salvar-la dels bombardejos de l'aviació feixista italiana sobre Barcelona; per últim, la reseña del llibre *Las hogueras del Pertús*, tanca aquest quadern.

Per esquivar el dolor, **Pau Riba** ens fa un retrat de **Bob Dylan** i **Ramon Moreno** ens recorda **Leonard Cohen**. Paraules de poetes que posen música als seus versos per buscar respostes en el vent i en el seu udol, per escoltar un al·leluia que ens doni pau.

El «Quadern d'Art» està dedicat a la memòria de **Prim Fullà**, a qui «allà on sigui ara, els altres morts del món li diuen Prim *Fluvià*, el mestre pintor de Sant Pere Pescador tocat pel vent, el riu i la marina».

La uruguaiana **Circe Maia** i el cubà **Víctor Casaus** són les veus poètiques que ens vénen d'Amèrica. **Helena Vidal** escriu versos sense fronteres. **Montserrat Bastons** és una veu poètica jove. I, per completar el «Quadern Literari», l'entrevista a **Petros Màrkaris** i els relats sobre l'èxode dels **Halac** il·luminen la situació actual dels sofriments causats per les guerres i per motius econòmics. **Ramon Plandiura**, **Carles Mc Cragh** i **Carme Guil** aporten unes narracions allunyades del tema del «Quadern Central» i hi donen varietat i creativitat.

Un punt i a part és l'assaig del poeta **Lluís Freixas** sobre el gènere en el llenguatge. El sexisme, potser, ens porta fins a l'extrem de la inversemblança.

Una gran notícia per a la cultura catalana ha estat l'elecció de l'hel·lenista **Eusebi Ayensa** com a membre de l'Acadèmia d'Atenes, el primer català en accedir a la institució cultural més important de Grècia. El seu discurs es va centrar en la figura de la ballarina **Aurea de Sarrà**, que va actuar amb gran èxit a Grècia l'any 1926. Ens plau publicar un resum d'aquell discurs d'ingrés del doctor **Ayensa** a l'Acadèmia d'Atenes.

Em preguntava, al principi d'aquest editorial, com havia d'escriure quan les paraules pesen tant. M'envolta i m'impedeix fugir i em dona la llum la claredat d'uns testimonis, que dibuixen una tela moguda per la tramuntana, gronxada per les onades, per escriure sense parar a la sorra la nostra història de negociacions que causa tants de plors.

Juan Jesús Aznar

Director de l'Encesa Literària

LA BIBLIOTECA DEL TRADUCTOR

Anna Casassas

QUADERN CENTRAL: **FORAGITATS**

El passat recent i més enllà: els reptes del Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera en l'època de les distòpies globals

Jordi Font i Miquel Serrano

Antonio Machado i Carles Riba, camí de l'exili

Jordi i Oriol Riba i Arderiu

Entrevista a Roser Rosés, una nena de Rússia

Sebastià Bennasar

El *insilio* en *Lengua madre* de María Teresa Andruetto

Juan Jesús Aznar

Les fogueres del Pertús d'Àlvar d'Oriols

Juan Jesús Aznar

Nåd

Montserrat Bastons García

Sota les bombes

Montse Castaño

QUADERN DE MÚSICA

Dylan, l'il·luminat, el precursor

Pau Riba

Leonard Cohen, cantautor poeta

Ramon Moreno

QUADERN D'ART

Prim Fullà, un personatge

René Magenty

Prim *Fluvià*

Clara Garí

QUADERN LITERARI

Crisi econòmica, crisi cultural, crisi de valors

Petros Màrkaris i Eusebi Ayensa

Quatre poemes

Montserrat Bastons

Mi condición y otros relatos

Ariel Halac

Del libro *La pesadora de perlas*

Circe Maia

Mort al Parc Güell

Carme Guil

La senyora asseguda en el banc

Ramon Plandiura

Poemes

Helena Vidal

Del libro *Amar sin papeles*

Víctor Casaus

Fauna fantàstica

Carles McCragh

Llengua i tractament de gènere:

Conseqüències d'una confusió benintencionada

Lluís Freixas